

(Note :

1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate marks assigned to the questions.

Q.1 a) Comment on main National Parties and their electoral performance. [7]

b) Give the progress of Regional Parties in India. [8]

OR

Q.1 Write characteristics of party system of India. [15]

Q.2 a) Give meaning of Communalism. Write different dimensions of communalism. [7]

b) Write how Religion influences Politics of India. [8]

OR

a) Why Regionalism emerges in India? Give causative factors of Regionalism. [7]

b) Suggest remedial measures to remove Regionalism. [8]

Q.3 a) Why do you think Naxalism has emerged in India? [7]

b) What different measures are taken at Govt. and societal level? [8]

OR * * *

a) Why Terrorism emerges as a Social problem? [7]

b) How can Terrorism be removed from Indian society ? [8]

Q.4 Attempt any Three short notes from the following :

[5x 3 = 15]

a) Criminalisation of Indian Politics

b) Caste based Reservation

c) Co-alition Politics in India.

d) Indian Economy

वेळ : २ तास

मराठी भाषांतर

गुण : ६०

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. प्रश्नांच्या उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ अ) प्रमुख राष्ट्रीय पक्ष व त्याच्या निवडणूकांच्या भूमिकांवर भाष्य करा. (७)

ब) भारतीय प्रादेशीक पक्षाची प्रगती सांगा. (८)

अथवा

भारतीय पक्षपध्दतीच्या वैशिष्ट्यांवर टीप लिहा. (१५)

- प्र.२ अ) सांप्रदायवादाचा अर्थ सांगा. सांप्रदायवादाचे विविध आयाम लिहा. (७)
- ब) भारतीय राजकारणावर धर्म कसा प्रभाव पाडतो. (८)

अथवा

- अ) भारतात प्रादेशिकतावाद का निर्माण होतो? प्रादेशिकतावादाची कारणे कोणती? (७)
- ब) प्रादेशिकतावादावर उपाय सुचवा. (८)

- प्र.३ अ) भारतात नक्षलवाद का निर्माण झाला आहे? (७)
- ब) शासन व समाज नक्षलवादाविरोधी काय उपाय करू शकते? (८)

अथवा

- अ) दहशतवादाची सामाजिकसमस्या का निर्माण झाली आहे? (७)
- ब) दहशतवादाचे भारतीय समाजातून उच्चाटन कसे केले जावे? (८)

- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१५)

- अ) भारतीय राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण
- ब) जातीय राखीव जागा
- क) भारतातील संमिश्र राजकारण
- ड) भारतीय अर्थव्यवस्था

* * * * *

- अ) Why Terrorism emerges as a social problem?
- ब) How can Terrorism be removed from Indian society?

- Q.4 Attempt any Three short notes from the following :

- अ) Criminalisation of Indian Politics
- ब) Caste based Reservation
- क) Co-alition Politics in India.
- द) Indian Economy